

Motion till riksdagen 2025/26:797

av Elsa Widding (-)

Uppdelning av SVT i två kanaler

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda en uppdelning av SVT:s verksamhet i två kanaler, en med uttalad vänsterpolitisk och en med uttalad högerpolitisk profil och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det finns många orsaker till det demokratiunderskott som Sverige har drabbats av. En viktig orsak är medborgarnas brist på faktabaserad och opartisk nyhetsinformation. Detta har lett till att väljarna inte har tillräcklig kunskap för att kunna fatta egna välgrundade beslut, något som ju är grundläggande för en fungerande demokrati.

En viktig aktör som medborgarna hämtar information och kunskaper från är SVT. I SVT:s uppdrag ligger att vara objektiva och opartiska, men det är idag ett välkänt faktum att en stor majoritet av de anställda på SVT har vänsterpolitiska åsikter och att detta påverkar deras val av och sätt att presentera nyheter och belysa samhällsfrågor, vilket också påverkar en stor del av det övriga programutbudet.

Det finns också enskilda medarbetare hos SVT som förklarat vilka uttryck denna partiskhet på SVT kan ta sig. Ett välkänt exempel är den tidigare programledaren Janne Josefsson som berättat om att då han föreslog att även den andra sidan i en samhällsfråga borde få komma till tals för att därigenom bättre belysa den fick han av medarbetarna svaret: ”Ja, men då låter vi ju våra politiska motståndare komma till tals och det gynnar ju inte vår sak.” Denna brist på opartiskhet leder bl.a. till att allt fler medborgare slutar se på SVT och vill att det ska läggas ned och istället försöker de inhämta information och kunskaper från annat håll, exempelvis från alternativmedia.

Samma kritiker till SVT finner det också upprörande att de via skatten ska tvingas betala för SVT/SR:s verksamhet som de också anser starkt bidragit till de allvarliga problem Sverige nu har och därtill finner de det orimligt att de ska tvingas betala för ett SVT/SR som de ser som en politisk motståndare som ägnar sig åt politisk aktivism och indoktrinering vilket anses ske i en rad vitt skilda programtyper.

Det finns andra som är mycket kritiska till SVT men som ändå vill behålla dess verksamhet men då under förutsättning att den radikalt förändras till att bli mer opartisk och att verksamheten också skärs ned och därmed att skattemedlen till den minskar. Kritiken mot SVT/SR:s partiskhet har funnits under många år och tilltagit allt mer de senaste åren. Att så är fallet framgår också av alla de som på alternativmedia framför åsikter och krav på att SVT ska läggas ned eller att verksamheten kraftigt ska förändras och bantas. Under dessa år har olika regeringar kommit och gått men inga eller mycket små förändringar av SVT:s verksamhet har skett samtidigt som dess politiska slagsida har bestått.

Behovet av att förändra SVT och dess brist på opartiskhet och objektivitet är nu uppenbart. Ett sätt att göra det är att dela upp verksamheten i två kanaler där den ena får en uttalad vänsterprofil och den andra en högerprofil. Ledningen för och medarbetare i respektive kanal rekryteras på sådant sätt att de två uttalade kanalprofilerna säkerställs. På detta sätt kommer medborgarna på förhand veta att då de tittar på respektive kanal så kan fakta och perspektiv i dem ha olika utgångspunkter och presenteras på delvis olika sätt och därmed ge dem bättre möjlighet att dra egna slutsatser om hur verkligheten ser ut och vad som bör göras.

Vissa typer av ”opolitiska” program, exempelvis större idrottsevenemang, skulle fortfarande kunna visas i samarbete mellan de två kanalerna. Det är dock inte givet att respektive kanal på ett uppenbart ofullständigt, felaktigt och vinklat sätt kommer presentera nyheter och annan fakta utifrån en viss politisk agenda, snarare tvärtom eftersom konkurrensen mellan de två kanalerna troligen kommer leda till att båda blir måna om att presentera nyheter och samhällsfrågor på ett sakligt och mer mångfasetterat sätt eftersom de annars riskerar att förlora tittarnas förtroende och därmed kommer deras tittarsiffror att dala.

Denna uppdelning i två kanaler med olika profiler skulle också ge möjlighet till nytänkande och konkurrens rörande nya programformer och möjligheter att låta andra än de som under många år närmast tillåtits ensamrätt av SVT att få uttala sig i olika samhällsfrågor. Det politiska samtalet, samhällsdebatten och slutligen demokratin skulle starkt gynnas av detta.

Alternativet till ovan skulle kunna vara att genom utnämning av styrelsemedlemmar och nya rekryteringsmetoder/-kanaler av anställda få SVT att bli mer opartiskt. Men detta torde vara en mer snårig och osäker process än att dela upp kanalerna i en vänster- och högerkanal och därmed skapa konkurrens om tittarna. Detta skulle borga för att kvalitén på programmen blir så bra som möjligt men också för att helt nya programformer tillkommer.

Elsa Widding (-)